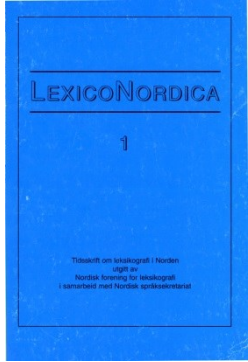

LexicoNordica

Forfatter:	Bo Carlsson	
Anmeldt værk:	<i>Norstedts fackordböcker: MEDICINE. Engelsk-svensk-engelsk.</i> Stockholm: Norstedts, 1992.	
Kilde:	LexicoNordica 1, 1994, s. 320-321	
URL:	http://ojs.statsbiblioteket.dk/index.php/lexn/issue/archive	

© LexicoNordica og forfatterne

Betingelser for brug af denne artikel

Denne artikel er omfattet af ophavsretsloven, og der må citeres fra den. Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- Citatet skal være i overensstemmelse med „god skik“
- Der må kun citeres „i det omfang, som betinges af formålet“
- Ophavsmanden til teksten skal krediteres, og kilden skal angives, jf. ovenstående bibliografiske oplysninger.

Søgbarhed

Artiklerne i de ældre LexicoNordica (1-16) er skannet og OCR-behandlet. OCR står for 'optical character recognition' og kan ved tegngenkendelse konvertere et billede til tekst. Dermed kan man søge i teksten. Imidlertid kan der opstå fejl i tegngenkendelsen, og når man søger på fx navne, skal man være forberedt på at søgningen ikke er 100 % pålidelig.

er interessant, jeg har ikke set det anvendt andre steder, men det må også være overordentlig svært at administrere. Forordet nævner at der så til gengæld er der skaffet plads til en grundigere behandling af de ord der er med, samt til en del realoplysninger der er samlet i et 60 siders tillæg i midten, inddelt i 12 afsnit der omfatter tal, mål og vægt, temperatur (med en sammenlignende tabel over Celsius og Fahrenheit), mønt, tidsbetegnelser, brevskrivning, uregelmæssige verber, præfikser og suffikser, forkortelser, militære grader, engelske drenge- og pigenavne samt geografiske navne, som det også findes i mange ensprogede engelske ordbøger. Jeg er ikke overbevist om nytten af at have de sidste grupper samlet for sig i stedet for at opføre dem alfabetisk, så man er nødt til at slå op to gange, f. eks. når det drejer sig om forkortelser der ligner ord. Og hvorfor er militære grader så tit med i den slags tillæg? Hvorfor ikke lige så godt grader inden for politiet, ministerialembetsmænd eller andet?

Selve ordbogsdelen er klar og rimeligt overskuelig (der kunne godt være brugt mere indrykning f.eks. når sammensætninger begynder) med en behagelig typografi, og inden for bogens rammer får man god besked om de lemmaer der er med.

Bo Carlsson

Norstedts fackordböcker: MEDICINE. Engelsk-svensk-engelsk. Stockholm: Norstedts 1992. Pris ca 432:-

Skönlitteratur, biografier, reseskildringar m.m. i all ära men uppslagsverk av olika slag har åtminstone för anmälarer av Norstedts faktaordbok "Medicine" med åren blivit allt nödvändigare och begärligare.

Den boksynte Frans G. Bengtsson gav ju också det rådet, att man i sin bokhylla skall ha sådana böcker, som man återvänder till. Uppslagsverk och ordböcker är ju typexempel på sådana.

Norstedts ovannämnda, tvåspråkiga (engelsk-svensk-engelsk), medicinska fackordbok är en direkt underhållande och spännande läsning, som kan rekommenderas till både fackfolk och lekmän.

Det är kanske något förvånande att tala om "läsning" av en ordbok, som man väl oftast "slår upp" för att finna en översättning, en synonym eller något liknande. Norstedts "Medicine" ger emellertid kommentarer och exempel, vilka på ett roande sätt förhöjer läslusten.

Kan någon skriva en invändnings- och felfri ordbok? Frågan är snarast retorisk och behöver inte besvaras.

Visst kan man i "Medicine" ibland ifrågasätta vissa definitioner av ett ord eller peka på, snarast i hastigheten, utelämnade ord. Sålunda kan både röntgenologen och (rätts-)psykiatern tänkas ha kritiska synpunkter på definitionen av ord inom deras specialiteter. Det är t.ex. vilseledande att påstå att en schizoid person skulle lida av en lindrigare form av schizofreni. Ett viktigt uppslagsord som saknas är just *rättspsykiatri*. Men inför eventuell kritik får väl författarna till "Medicine" minnas, vad den språkligt imponerande polyhistorn H.S. Nyberg skrev (cit. efter Kahle 1991: 536f.): "Arbetet på en ordbok är ju sällan så förfelat, att det inte innehåller i huvudsak riktiga upplysningar. Det är lexikografens öde att dessa riktiga saker gå ut anonyma i all världen och bli var mans egendom. De fel han gjort däremot, de stå evigt anklagande under hans namn. – Men det är klart att lexikografen får stå sitt kast!"

Detta gäller också lexikografen av "Medicine". Sina inom felmarginalernas gränser liggande fel och brister till trots är boken ett roligt och läsvärt tillskott bland faktaordböcker.

Litteratur

Kahle, Sigrid 1991: *H.S. Nyberg. En vetenskaplig biografi*. Stockholm: Norstedts.

Helle Degnbol

Ásta Svavarsdóttir, Guðrún Kvaran, Jón Hilmar Jónsson & Kristín Bjarnadóttir: *Sýnihefti sagnorðabókar, Rannsóknar- og fræðslurit 3, Orðabók Háskólans*, [Reykjavík] 1993.

Godt 600.000 ord, to en halv million citater fra reformationen til vore dage og en akkumulerende tekstbase, fem fastansatte redaktører og en del assistenter, det er kernen i det islandske universitets ordbogsprojekt, Orðabók Háskólans, der er cirka så gammelt som Island i selvstændighed: 50 år.

Som et vigtigt led i forberedelsen af en historisk ordbog lagde man i 80'erne alle ord og en række tilhørende data i computer. Derved dannede man sig det grundige overblik over materialet, der førte til den lidt triste beslutning, at planen om en stor historisk ordbog blev opgivet eller i det mindste udsat (cf. Orð og tunga 1, p. 125). En ordbog over nutidssproget med basis i det foreliggende eksempelmateriale